

REFERAT Udvalget for Sundhed og Omsorg 2022-2025 d. 10-05-2022

Mødedato Tirsdag d. 10. maj 2022 kl. 17:00

Mødested Specialenheden, Sverigesvej 3, Hadsund

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Musikterapi på Handicapområdet.....	4
Økonomivurdering pr. 31. marts 2022.....	5
Etablering af nyt døgnpladstilbud for unge med selvskadende adfærd.....	7
Bevilling af midler til puljen "Fokus på Ensomhed"	11
Vision for Nordjysk Socialaftale 2023-24.....	14
Huslejefastsættelse for plejeboliger.....	16
Magtanvendelser på handicap området 2021.....	18
Magtanvendelser på ældre området 2021.....	21
Orientering.....	24
Eventuelt.....	25
Underskriftsark.....	26

Punkt 45: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-3-17

Forventet sagsgang

SO

Beslutning

Godkendt.

Punkt 46: Musikterapi på Handicapområdet

00.00.00-A00-8-22

Forventet sagsgang

SO, Handicaprådet

Anledning

I budgetaftalen for 2021-24 blev der afsat 0,5 mio. kr. til musikterapi på handicap- og psykiatriområdet. Det var et ønske fra det tidligere Udvalg for Sundhed og Omsorg at udbrede de positive erfaringer med musikterapeuter på ældreområdet til også at omfatte borgere inden for handicap og psykiatri.

Udvalget for Sundhed og Omsorg har ønsket en kort orientering om, hvordan det går med musikterapi på handicapområdet. På udvalgsrådet deltager musikterapeuten sammen med leder af Aktivitetshuset i Hobro med henblik på en kort status på erfaringerne med musikterapi indtil nu.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstilliger til Udvalget for Sundhed og Omsorg

1. At orientering om status på musikterapi på handicap området tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Med inspiration fra den positive erfaring med musikterapeuter på ældreområdet blev der i budgetaftalen for 2021-24 afsat 0,5 mio. kr. til at udbrede musikterapi til handicap- og psykiatriområdet. Bevillingen dækker ansættelsen af en uddannet musikterapeut. Musikterapeuten har nu været ansat siden 1. september 2021, og vil på udvalgsrådet sammen med leder af Aktivitetshuset i Hobro fortælle om erfaringerne i forhold til de mange forskellige borgergrupper inden for handicap og psykiatri, og hvordan borgerne oplever musikterapien.

Musikterapeuter bruger musik som redskab til at hjælpe mennesker med særlige behov, handicap eller lidelser. Musikterapiens virkefelt spænder vidt. Mennesker, der rent sprogligt har svært ved at udtrykke sig og kommunikere med andre, profiterer særligt af musikterapien, og inden for psykiatrien kan aktiv musikere være vejen ud af sproglig indesluttethed.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 47: Økonomivurdering pr. 31. marts 2022

00.32.00-S00-16-22

Forventet sagsgang

SO, ØK, BY

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes økonomistyringsprincipper 2018-2022 skal der for de enkelte fagudvalg aflægges økonomivurdering pr. 31. marts 2022 til godkendelse i Byrådet 25. maj 2022.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At den aktuelle økonomivurdering tages til efterretning.
2. At Udvalget for Sundhed og Omsorg på sit møde i august 2022 præsenteres for en ekstra økonomivurdering pr. ultimo jun

Sagsfremstilling

Økonomiafdelingen har i samarbejde med fagchefer og fagenheder udarbejdet økonomivurdering for Sundhed og Omsorg pr. 31. marts 2022.

Økonomivurderingen omfatter først en vurdering på driftsområderne og derefter en vurdering på anlæg. Som udgangspunkt er vurderingen lavet på baggrund af forbruget pr. 31. marts, dog er der taget højde for kendte og forventede afvigelser resten af året.

Denne vurderingen tager udgangspunkt i organiseringen der var gældende indtil 31. marts 2022. Ændringer som følge heraf vil blive indarbejdet i den næste økonomivurdering på området.

På nuværende tidspunkt forventer vi et samlet forbrug på 634.668 t. kr. Det giver en samlet afvigelse på 12.846 t. kr. i merforbrug i forhold til et korrigeret budget på 621.822 t. kr.

Budget-/regnskabsåret 2022 (1.000 kr.)	Forbrug JAN - MAR	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab 2022	Afvigelse ift. korr. budget*
Udvalget for Sundhed og Omsorg	116.635	516.950	621.822	634.668	12.846
Sundhed og Ældre	80.739	386.784	494.167	500.447	6.280
Handicap	35.896	130.166	127.655	134.221	6.566

Økonomivurderingen pr. 31. marts 2022 for Sundhed og Omsorg giver ikke anledning til budgetmæssige ændringer. Dog indebærer det forventede merforbrug, at administrationen anbefaler, at Udvalget for Sundhed og Omsorg på sit møde i august 2022 præsenteres for en ekstra økonomivurdering pr. ultimo juni.

I vedlagte bilag findes en mere detaljeret gennemgang af afvigelserne på områderne.

Der er desuden vedhæftet et generelt notat omkring ændringer som følge af pris- og lønregulering samt krigen i Ukraine.

Økonomiafdelingen deltager under behandlingen af punktet.

Beslutning

Ad 1) Orienteringen blev taget til efterretning.

Udvalget for Sundhed og Omsorg ønsker, at henlede byrådets opmærksomhed på, at budgetreduktionen fra budget 2022 i form af reduceret prisfremskrivning ikke lader sig udmønte på det specialiserede voksenområde, idet der i vid udstrækning er tale om indkøb af konkrete lovbestemte ydelser til borgere i eksterne tilbud. Udvalget for Sundhed og Omsorg vil i forbindelse med de kommende økonomivurderinger i 2022 følge denne udfordring tæt og opfordrer samtidig til at problemstillingen også fremadrettet håndteres i forbindelse med budgetlægningen for 2023.

Ad 2) Godkendt.

Bilag

Notat om generelle usikkerheder

Sundhed og Omsorg - Økonomivurdering 31-03-2022

Punkt 48: Etablering af nyt døgnpladstilbud for unge med selvskadende adfærd

27.00.00-A00-16-22

Forventet sagsgang

BF, SO

Anledning

Direktørkredsene for Børne- og Ungeområdet og Voksensocialområdet (DAS Social) anbefaler, at der etableres et nyt tilbud i Nordjylland som er målrettet børn og unge med bl.a. svær selvskadende adfærd.

Tilbuddet er et udtryk for et stigende behov for specialiserede døgntilbud til denne målgruppe samt et manglende udbud af den nødvendige type tilbud i Nordjylland.

Tilbuddet skal drives af Region Nordjylland. For at sikre økonomisk grundlag for etableringen skal kommunerne og regionen indgå i en aftale om dækning af etableringsomkostninger og underskudsdekning i de første tre år. Herefter er tilbuddet takstfinansieret.

KKR Nordjylland drøftede sagen på møde den 25. marts 2022 og besluttede at sende sagen videre til den enkelte kommunalbestyrelses godkendelse.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg

1. At Mariagerfjord Kommune godkender at tilslutte sig etablering af det foreslåede tilbud med en finansieringsmodel, der sikrer at Region Nordjylland og kommunerne sammen dækker etableringsomkostninger og underskudsdekning de første tre år.

Beslutning fra Udvalget for Børn og Familie, 3. maj 2022, pkt. 6:

Sagsfremstilling

Kommunerne i Nordjylland oplever en stigning i målgruppen, af unge med svære socialpsykiatriske problemstillinger, og oplever samtidig at det er svært at finde tilbud som kan håndtere de komplekse problemstillinger og sikre progression, fordi det kræver en særlig specialisering samt en kobling til behandlingspsykiatrien.

Målgruppen er normalt begavede unge i alderen 14 – 23 år med en svær selvskadende adfærd, som har behov for en intensiv socialpsykiatrisk indsats på et botilbud med tæt tilknytning til børne- og ungdomspsykiatrien i form af ambulante udredning og behandling.

Målgruppen vil ofte have flere diagnoser samtidigt som for eksempel:

- Unge med udviklingsforstyrrelser som autismespektrumforstyrrelser og ADHD/ADD
- Unge med skizofreni, OCD eller andre psykiatriske diagnoser
- Unge med personlighedsforstyrrelser (f.eks. borderline)
- Unge med spiseforstyrrelser som udtryksform for selvskade eller samtidigt diagnose som f.eks. en udviklings- eller personlighedsforstyrrelse.

Der blev i 2020 nedsat en arbejdsgruppe på tværs af de nordjyske kommuner og regionen, som skulle kigge på behovet for et højt specialiseret tilbud til svært selvskadende unge. Arbejdsgruppen vurderede, at der er borgergrundlag for at drive et sådant tilbud i Nordjylland, og for at sikre driftsgrundlaget yderligere er målgruppen gjort bredere efter aftale med behandlingspsykiatrien.

Der er foretaget en stikprøveundersøgelse, hvor man følger udgifterne til 14 borgere i målgruppen, som er anbragt på private opholdssteder. I perioden 2017-1/8 2020 anvendtes i alt 69,3 mio. kr. på opholdssteder til de 14 borgere. Dertil kommer, at kommunerne i samme periode har brugt 5-8,7 mio. kr. om året til døgnanbringelser på et tilbud i Region Midtjylland, der er stort set identisk med det tilbud, der nu foreslås i Nordjylland (jf. bilag 1: analyse).

Analysen tydeliggør, at der er et højt udgiftsniveau til målgruppen, og man ønsker at sikre den nødvendige kvalitet i ydelserne for det høje udgiftsniveau. Her vurderes det, at det er væsentligt, at der etableres et tilbud i de unges nærmiljø samt at det er nødvendigt at socialområdet og behandlingspsykiatrien rykker endnu tættere sammen i behandlingen – det er der gode erfaringer med fra andre regioner eks. Region Midtjyllands behandlingstilbud Holmstrupgaard.

Etablering af et nordjysk tilbud

DAS Social og Børne- og Ungedirektørerne vurderer således, at der er behov for et tilbud med 10 pladser til unge med svær selvskadende adfærd som primær målgruppe og unge med alvorlige psykiatriske problemstillinger som en sekundær målgruppe jf. bilag 2 for en nærmere beskrivelse af tilbuddet. Det vurderes, at det er nødvendigt med politisk godkendelse af etableringen i hver kommune.

Et nyopstartet tilbud af denne karakter vil ikke kunne varetage fuld belægning fra opstartstidspunktet, da målgruppen er for kompleks og det vil kræve tid at sikre den nødvendige specialisering. Der er derfor øgede udgifter ift. etablering og underskudsdekning de første år efter tilbuddet er etableret.

Tilbuddet er 100 % takstfinansieret, og har flere takstniveauer, så det kan rumme unge med varierende støtte- og behandlingsbehov. Kommunerne forpligter sig således til en finansiering af tilbuddet, mens Region Nordjylland forpligter sig som leverandør af indsatsen. Der forventes etablerings- og opstartsomkostninger grundet udgifter til eks. bygninger, personale og kompetenceudvikling, og der må ligeledes forventes et driftsunderskud i opstarten. Størrelsen af driftsunderskuddet afhænger af, hvor hurtigt, der kan forventes fuld belægning.

Det er en forudsætning for etablering af tilbuddet, at kommunerne er parate til at bidrage til etableringsomkostningerne og underskudsdekning de første 3 år. Børne- og ungedirektørerne og DAS Social har aftalt med Region Nordjylland, at kommunerne finansierer 75 pct. af etableringsomkostningerne og underskud de første 3 år og at Region Nordjylland dækker de resterende 25 pct. Det er uvist præcis hvor store omkostningerne bliver, og regionen og kommunerne vil indgå i en målrettet visiteringsstrategi som skal bidrage til at minimere omkostningerne mest muligt.

Region Nordjylland har udregnet tre realistiske scenarier for underskuddet afhængig af belægningen på tilbuddet, og det kan tyde på et beløb i størrelsen 4,27 mio. kr. og 5,59 mio. kr. som skal fordeles mellem kommunerne over en tre-årig periode – hvor den største udgift vil være i det første år. Udgiften for kommunerne vil dog først skulle betales i år 2 eller 3.

De 3 scenarier fremgår af tabel 1 under økonomi.

Såfremt kommunerne har en målrettet visiteringsstrategi og der dermed hurtigt kommer fuld belægning på tilbuddet, vil omkostningerne blive mindre.

Den fælles underskudsdekning gælder i de tre første år af tilbuddets drift, herefter vil det indgå i den nordjyske tilbudsvifte under almindelige vilkår.

Udgiften til etablering og opstart fordeles via en objektiv finansieringsmodel ud fra indbyggertal i kommunerne, jævnfør KKR Nordjyllands beslutning af 25. marts 2022. Fordelingen af udgifterne ved de 3 scenarier, fordelt efter kommune

fremgår af tabel 2 under økonomi.

Endelig skal det anføres, at Morsø og Læsø Kommuner har taget et administrativt forbehold for den objektive finansiering i forhold til etableringen.

Økonomi

De 3 scenarier for evt. underskudsdekning de første tre år fremgår af oversigten nedenfor. Mariagerfjord Kommunes andel fremgår af tabel 2.

Tabel 1.

Udgifter ved etablering af nyt tilbud til unge med svært selvskadende adfærd			
	Scenarie 1	Scenarie 2	Scenarie 3
Etablering- og	1,9 mio. kr.	1,9 mio. kr.	1,9 mio. kr.
Driftsunderskud i driftsår 1	3,8 mio. kr.	3,8 mio. kr.	3,8 mio. kr.
Driftsunderskud i driftsår 2	0 kr.	1,43 mio. kr.	1,43 mio. kr.
Driftsunderskud i driftsår 3	0 kr.	0 kr.	0,3 mio. kr.
I alt	5,7 mio. kr.	7,16 mio. kr.	7,45 mio. kr.
Region Nordjyllands andel	1,425 mio. kr.	1,80 mio. kr.	1,86 mio. kr.
Kommunernes andel	4,275 mio. kr.	5,37 mio. kr.	5,59 mio. kr.

Udgiften til etablering og opstart fordeles via en objektiv finansieringsmodel ud fra indbyggertal i kommunerne

Tabel 2

Fordeling af udgifter efter befolkningstørrelse pr. 1.1.2022					
	Befolkningstal	Procent af befolkningstal	Udgifter scenarie 1	Udgifter scenarie 2	Udgifter scenarie 3
Brønderslev Kommune	36.194	6,12%	261.719	328.756	342.224
Frederikshavns Kommune	58.878	9,98%	426.782	536.098	558.061
Hjørring Kommune	63.839	10,86%	464.193	583.091	606.980
Jammerbugt Kommune	38.187	6,47%	276.391	347.186	361.409
Læsø Kommune	1.769	0,30%	12.861	16.156	16.818
Mariagerfjord Kommune	41.662	7,04%	301.143	378.278	393.776
Morsø Kommune	20.068	3,40%	145.401	182.644	190.127
Rebild Kommune	30.646	5,17%	220.904	277.487	288.855
Thisted Kommune	43.089	7,31%	312.310	392.306	408.378
Vesthimmerlands Kommune	36.326	6,16%	263.189	330.602	344.147
Aalborg Kommune	221.082	37,20%	1.590.106	1.997.396	2.079.226
I alt	591.740	100,00%	4.275.000	5.370.000	5.590.000

Mariagerfjord Kommunes andel forventes afholdt over driften af både Familieområdet og Handicapområdet idet aldersgruppen er fra 15-23 år

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 2 Beskrivelse af nyt botilbud til unge med svær selvskadende adfærd

Bilag 1 Analyse Selvskadende unge

Punkt 49: Bevilling af midler til puljen "Fokus på Ensomhed"

27.00.00-G01-92-15

Forventet sagsgang

SO

Anledning

Med afsæt i Mariagerfjord Kommunes Værdighedspolitik er der i forbindelse med temaet bekæmpelse af ensomhed afsat 350.000 kr. til en udviklingspulje "Fokus på Ensomhed" til forebyggelse af ensomhed for ældre og socialt udsatte borgere + 65 år.

I denne sag bedes Udvalget godkende administrationens oplæg til udmøntning af puljen efter puljeopslag 1. april 2022.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til udvalget for Sundhed og Omsorg:
1. at oplæg til udmøntning af puljen pr. 1. april 2022 godkendes.

Sagsfremstilling

Udviklingspuljen "Fokus på ensomhed" har til formål at fremme nye initiativer til forebyggelse af ensomhed blandt ældre og socialt udsatte borgere i Mariagerfjord Kommune. Puljen udloddes to gange årligt - forår og efterår. Ansøgningsfristen er hhv. 1. april og 1. august.

Puljen har til formål at give støtte til nye initiativer, der forebygger og modvirker ufrivillig ensomhed blandt ældre i lokalområderne i Mariagerfjord Kommune. Puljen understøtter derfor udmøntning af temaet "Bekæmpelse af ensomhed" i Mariagerfjord Kommunes værdighedspolitik.

Puljemidlerne er øremærket til at udvide, udvikle eller fremme lokale aktiviteter rundt i kommunen. Målgruppen for indsatsen/aktiviteterne er ældre borgere 65+ i Mariagerfjord Kommune, der er ensomme eller i risiko for at blive det. Aktiviteterne skal derfor bidrage til at forebygge og modvirke ufrivillig ensomhed blandt ældre borgere i Mariagerfjord Kommune.

Hvem kan søge puljen?

- Foreninger og organisationer, der arbejder med sociale, kulturelle eller sundhedsmæssige aktiviteter.
- Frivillige organisationer eventuelt i samarbejde med offentlige myndigheder eller private virksomheder.
- En gruppe personer i forbindelse med konkrete initiativer og aktiviteter.

Hvad kan der søges midler til?

- Konkrete initiativer inden for det sundhedsfaglige, kulturelle, eller det sociale område.
- Støtte til aktiviteter, hvor den frivillige indsats er kernen i aktiviteten og primært udføres af frivillige.
- Aktiviteter der er lokalt forankret og komme kommunens borgere til gode.
- Udvikling af nye ideer og tilbud til målgruppen og udvikling af metoder til at rekruttere og fastholde ensomme ældres deltagelse i aktiviteter.
- Aktiviteter der sigter på at modvirke og forebygge ensomhed blandt ældre borgere i lokalområderne i Mariagerfjord Kommune.
- Enkeltstående aktiviteter fremover kan støttes såfremt initiativerne er brobyggende til mere vedvarende aktiviteter

Det er centralt for udviklingspuljen, at de gode fortællinger bliver fortalt og udbredt. Det er derfor et kriterie, at tilskudsmodtager af puljen deler de erfaringer, som midlerne bidrager til (f.eks. opslag på Facebook, indlæg i lokalaviserne el. lign.).

Administration af puljen i 2022

Administrationen i Mariagerfjord Kommune sikrer den daglige administration og behandling af puljen. Puljen udloddes to gange i 2022 med to ansøgningsfrister 1. april (forår) og 1. august (efterår). Puljen vil derfor blive udmøntet to gange i 2022.

Den nedsatte arbejdsgruppe for forebyggelse af ensomhed blandt ældre vil sammen med administrationen behandle de indkomne ansøgninger. Udvalget behandler dernæst oplægget og herefter kan puljen udmøntes.

De indkomne ansøgninger til puljen pr. 1. april 2022 er modtaget og behandlet i arbejdsgruppen for forebyggelse ensomhed, hvormed sagen nu indstilles til udvalgets godkendelse. Vedhæftet er en oversigt for arbejdsgruppens og administrationens indstilling til udmøntning af puljen.

Udvalget for Sundhed og Omsorg efterspurgte ved sidste ansøgningsrunde et oplæg til, hvordan udvalget kan komme i dialog med foreningslivet om puljen. Administrationen lægger op til, at information og dialog om puljen kan indgå som en del af arrangementet for fejring af frivillige på Frivillig Fredag d. 30. september 2022.

Puljeansøgninger pr. 1. april 2022

Der er i alt modtaget fem ansøgninger.

De fem ansøgninger er gennemgået og behandlet med afsæt i nedenstående kriterier jf. puljeopslaget.

- Aktiviteterne har et forebyggende virke og/eller støtter op om tidlig opsporing af ensomhed.
- Aktiviteterne sigter på at modvirke ensomhed blandt ældre borgere i lokalområderne i Mariagerfjord Kommune.
- Aktiviteterne er baseret på frivillig arbejdskraft.
- De samlede aktiviteter har til hensigt at komme et betydeligt antal ensomme ældre borgere i kommunen til gode, eller at aktiviteterne udfylder et behov for en mindre gruppe borgere, der ellers ikke tilgodeses med andre tilbud.
- Ansøger og aktiviteter er lokalt forankret i Mariagerfjord Kommune.

Der er tre ansøgere, der vurderes at opfylde puljens kriterier og indstilles til at modtage støtte. En ansøger vurderes delvist at opfylde kriterierne og indstilles til delvis støtte. En ansøger vurderes ikke at opfylde puljens kriterier.

Vedhæftet sagen er en oversigt over ansøgere og begrundelse for indstilling til støtte og afslag.

Økonomi

Der er årligt afsat 350.000 kr. til udviklingspuljen. Der er i alt ansøgt om støtte svarende til 104.940 kr. og der ydes støtte svarende til 71.750 kr.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Puljeopslag - udviklingspulje - ensomhed, oktober 2021

Punkt 50: Vision for Nordjysk Socialaftale 2023-24

27.35.00-G01-1-22

Forventet sagsgang

SO

Anledning

Kommunerne og regionen samarbejder omkring det specialiserede socialområde. Formålet er at sikre og udvikle den fælles nordjyske tilbudsvifte, samt sætte regler for styring heraf. Ved at samarbejde på tværs sikres den bedst mulige tilbudsvifte til flest mulige borgere. Samarbejdet er centreret om Nordjysk Socialaftale, der er en politisk aftale, som angiver retningen for det fælles samarbejde på det specialiserede socialområde. Der skal udarbejdes en ny Nordjysk Socialaftale for perioden 2023-24. Der henvises til bilag for nuværende Nordjysk Socialaftale 2021-2022.

Aftalen skal have en politisk vision for hvad man vil med det specialiserede socialområde i Nordjylland, samt konkrete fokusområder, som udmønter visionen.

Fokusområderne i den nuværende aftaleperiode (2021-22) har følgende fokus:

- Den bedst mulige indsats til udviklingshæmmede borgere med demens
- Styrkelse af socialpsykiatrien
- Effektive og vidensbaserede indsatser

Socialdirektørkredsen har foreslået, at fokusområderne fra nuværende socialaftale 2021-22 videreføres til den kommende socialaftale 2023-24, da dagsordenerne her fortsat er relevante – både nu og fremover. KKR Nordjylland har på møde den 25. marts 2022 tilsluttet sig, at fokusområderne for den nuværende aftale videreføres.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At de fremsendte spørgsmål med henblik på bidrag til udvikling af en fælles vision for Nordjysk Socialaftale 2023-2024 drøftes.
2. At det beslutes, hvem der deltager i Socialpolitisk Dialogforum 2022 d. 10. juni 2022.

Sagsfremstilling

Nordjysk socialaftale udarbejdes gennem dialog med politikere og brugerorganisationer og inddragelse af alle relevante samarbejdspartnere.

Processen for udarbejdelse af Nordjysk Socialaftale fremgår af vedlagte bilag.

Til den kommende socialaftale skal der udfærdiges en politisk vision, der skal udgøre den politiske retningspil for arbejdet på området. Den nuværende vision for Nordjysk Socialaftale 2021-2022 lyder:

”Kommunerne og regionen vil gennem samarbejde og vidensdeling understøtte borgerens mulighed for egenmestring med fokus på borgerens unikke og individuelle behov”.

I forlængelse af visionen fra 2021-2022 peger Socialdirektørkredsen på at borgernes mulighed for at udøve indflydelse på- og ageren i eget liv, samt meningsfulde fællesskaber kan være pejlemærker i visionen for Nordjysk Socialaftale 2023-24.

På Socialpolitisk Dialogforum den 10. juni 2022 skal socialudvalgene drøfte input til visionen for Nordjysk Socialaftale 2023-24. Som forberedelse hertil er der udarbejdet spørgsmål til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. Hvad vurderer udvalget er vigtigt at have fokus på i dag ift. at understøtte borgernes egne potentialer- og muligheder for at klare sig selv mest muligt i eget liv? Og hvorfor er det vigtigt?
2. Og hvilke perspektiver er der fremadrettet, som er vigtige til at understøtte dette?
3. Hvad vurderer udvalget er vigtigt at have fokus på ift. at understøtte borgerens deltagelse i meningsfulde fællesskaber. Og hvorfor er det vigtigt?
4. Og hvilke perspektiver er der fremadrettet, som er vigtige til at understøtte dette?
5. Hvad skal vi lykkedes med på tværs af kommuner og region i relation til borgernes muligheder for at klare sig selv mest muligt, samt deltage i meningsfulde fællesskaber?
6. Og hvor er de lavt hængende frugter?

Beslutning

Ad 1) Drøftet.

Ad 2) Udvalget blev enige om, at de enkelte medlemmer selv vurderer, hvem der har mulighed for at deltage.

Bilag

Nordjysk Socialaftale 2021-22.pdf

Reserver datoen_10.06.2022.pdf

Punkt 51: Huslejefastsættelse for plejeboliger

27.42.00-A00-1-22

Forventet sagsgang

SO

Anledning

Udvalget for Sundhed og Omsorg har ønsket en orientering om administration af kommunes ældre- og plejeboliger samt principperne for fastsættelse af nuværende husleje for de kommunale ældre- og plejeboliger. Punktet er på dagsordenen jf. årsrulleplanen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om administrationen af og huslejefastsættelse for de kommunale ældre- og plejeboliger i Mariagerfjord Kommune tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Mariagerfjord Kommune administrerer i dag selv 519 kommunalt ejede ældre- og plejeboliger. De administreres som almene boliger under lov om leje af almene boliger – almenlejeloven.

I de kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger er det kommunen, der, som ejer, har den overordnede ledelse af disse, efter samme retningslinjer som gælder for den øverste ledelse og bestyrelse i en almen boligorganisation. Kommunen er således ansvarlig for at driften, herunder udlejning, budgetlægning, regnskabsaflæggelse, lejefastsættelse og den daglige administration af boligerne sker i overensstemmelse med gældende regler herom.

Almene lejeboliger er efter lovgivningen styret af beboerdemokrati. Det gælder også i de kommunale ældre- og plejeboliger. Beboerne har medindflydelse på driften idet ingen aktivitet eller handling kan igangsættes før det er vedtaget af beboerne på et afdelingsmøde.

Administration og lejefastsættelse

De 519 kommunalt ejede almene ældre- og plejeboliger i Mariagerfjord Kommune drives i dag som én samlet afdeling. Ud over 373 plejeboliger og 91 ældreboliger er der 55 handicapboliger.

Byrådet i Mariagerfjord Kommune godkendte d. 26. september 2013 en sammenlægning af 17 afdelinger til én samlet afdeling med effekt fra 1.1. 2014. Byrådet godkendte endvidere d. 26. september 2019, at afdelingerne Fjordvang og Oxendalen blev lagt sammen med den afdeling, der blev etableret med virkning fra 2014.

Begrundelsen for sammenlægningen var:

- Administrativ forenkling, idet der som udgangspunkt kun skal udarbejdes et budget og regnskab og dertil hørende bogføringer.
- At boligerne vil få en ensartet husleje.
- At det giver bedre muligheder for at udføre større vedligeholdelsesarbejder af bygningerne, idet henlæggelserne samles i en pulje.

Drøftelser og input fra enkelte afdelingsmøder blev forinden den endelige vedtagelse forelagt udvalget for Sundhed og Omsorg, Handicaprådet og Seniorrådet.

Det giver nogle umiddelbare fordele, da der bl.a. kun skal udarbejdes et budget og en regnskabsaflæggelse og dermed alene afholdes et afdelingsmøde.

Beboerne har, som i alle andre almene lejeboliger, ret til at holde afdelingsmøde og vælge en afdelingsbestyrelse. Udfordringen i at holde et afdelingsmøde og vælge en afdelingsbestyrelse i de almene ældre- og plejeboliger er, at det sjældent er beboere - eller kun ganske få beboere der stiller op til møderne. Hvert år når der afholdes afdelingsmøde, er der et punkt på dagsordene om valg af afdelingsbestyrelse. Der har indtil nu på afdelingsmøderne ikke været ønske om at vælge en sådan. Administrationen i Mariagerfjord Kommune varetager derfor opgaverne i forhold til de kommunale ældre- og plejeboliger.

Huslejen i de 519 kommunale almene ældre- og plejeboliger er i dag den samme pr. m² efter beslutning i Byrådet. I dag er den fastsat til 1.005 kr. pr. m² pr. år.

Ændring af lejefastsættelsen kræver væsentlig forandring af bygningen

Det er ikke muligt for Byrådet at ændre en allerede fastlagt huslejefordeling i eksisterende byggeri.

En ændring i huslejen vil kræve en væsentlig ombygning som væsentligt forandrer bygningen. En væsentlig ombygning og forandring af bygningen kan f.eks. være etablering af altaner.

Indvendig renovering og ombygning som f.eks. etablering af nyt køkken eller nyt bad vil ikke kunne udløse en differentiering af huslejen.

Der er til sagen vedlagt et notat, der uddyber baggrunden for den valgte model for huslejefastsættelsen i de kommunalt ejede ældre- og plejeboliger i Mariagerfjord Kommune. Notatet beskriver kort en alternativ model, der kunne have været valgt for administration og lejefastsættelse, men som altså ikke er muligt at effektuere i dag.

Økonomi

I dag administrerer Mariagerfjord Kommune 519 kommunalt ejede ældre-, pleje-, og handicapboliger. Administrationsbidraget er i 2022 på 3.675 kr. pr bolig, svarende til i alt 1.907.325 kr.

Det er under hvad en privat almen boligorganisation kræver i administrationsgebyr.

Lejefastsættelsen er i dag 1.005 kr. pr. m² i ældre- og plejeboliger i Mariagerfjord Kommune.

Beslutning

Orienteringen tages til efterretning. Udvalget for Sundhed og Omsorg ønsker at problemstillingen omkring huslejefastsættelse tænkes ind i processen omkring "Fremtidens senior-, ældre- og plejeboliger".

Bilag

Notat, Administration og lejefastsættelse i ældre- og plejeboliger i Mariagerfjord Kommune, april 2022

Punkt 52: Magtanvendelser på handicap området 2021

27.66.08-K09-8-21

Forventet sagsgang

SO, Handicaprådet

Anledning

I henhold til § 15 i Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne af 22. november 2019, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for. Her gives en status for anvendelse af magt på voksen handicap området i 2021.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om årsberetning om magtanvendelser på handicapområdet i 2021 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Pr. 1. januar 2020 trådte nye regler for magtanvendelse i serviceloven ikraft, hvilket det tidligere Udvalg for Sundhed og Omsorg blev orienteret om på udvalgsrådet i februar 2020.

I denne sag gives en årsstatus for 2021 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne på handicapområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Social og Omsorg videre til orientering i Handicaprådet.

I servicelovens kap. 24 er magtanvendelsesreglerne beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsævnne:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofseler §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Flytning uden samtykke §129 og §129 a
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer §136 a
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)
- Ukendt type af indgreb

Følgende tabel viser et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for handicapområdet fordelt på typen af magtanvendelse, på hvilken institution magtanvendelsen er foregået, og hvor mange borgere, der har været anvendt magt overfor.

§	Antal magtanvendelser	Magtanvendelser fordelt på antal borgere	Institution, hvor magtanvendelsen er foregået
---	-----------------------	--	---

Afværgenhjælp §124 c	4	1	Et dagtilbud drevet af regionen
Akut fastholdelse og føren §124 d	58	8	<ul style="list-style-type: none"> • Et dagtilbud drevet af regionen • Et botilbud drevet af regionen • Et botilbud drevet af anden kommune • Et privat tilbud • To kommunale botilbud
Anvendelse af stofseler §128 (forhåndsgodkendelse)	3	2	<ul style="list-style-type: none"> • Et dagtilbud drevet af regionen • Et botilbud drevet af regionen
Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi §128 b (forhåndsgodkendelse)	4	1	Et botilbud drevet af anden kommune
Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)	2	1	Et privat tilbud
Indgreb uden lovhjemmel	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Et privat tilbud • Et botilbud drevet af regionen
I alt	73		

Samlet set er der i 2021 indberettet 73 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 8 voksne inden for handicapområdet i Mariagerfjord Kommune. Det omfatter borgere fra Mariagerfjord Kommune på driftsinstitutioner i kommunen og uden for kommunen. De situationer, hvor det har været nødvendigt at anvende magt over for borgeren, er sket på henholdsvis regionale dagtilbud og botilbud (herunder tilbud for domsanbragte), botilbud i kommunen, botilbud drevet af andre kommuner samt på private tilbud.

Hovedparten (79%) af de indberettede tilfælde af magtanvendelse er foretaget efter servicelovcens §124 d (Akut fastholdelse og føren), hvoraf én borger står for 41% af episoderne vedr. §124 d. Der er typisk tale om situationer, hvor borgerne, grundet meget lav udviklingsalder, griber for hårdt fat i andre beboere eller personale, og i de tilfælde må grebet løses med fysisk indgriben.

Antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at iværksætte magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Der arbejdes løbende på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum. Der er generelt stort fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. I de situationer, hvor anvendelse af magt vurderes nødvendig, sker det også for at sikre andre borgeres eller ansattes sikkerhed.

Der er fortsat stor opmærksomhed på området omkring magtanvendelse. I den forbindelse er der naturligvis særlig fokus på de pædagogiske indsatser på borgere, hvor der er et stort antal magtanvendelser, men nogle borgeres adfærd er også meget svær at ændre via pædagogiske tiltag.

Indberetninger af magtanvendelser skal foretages på særlige skemaer, som er udarbejdet af Socialstyrelsen. Det er forvaltningens vurdering, at skemaerne er egnede til at understøtte fyldestgørende indberetninger.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 53: Magtanvendelser på ældre området 2021

27.66.00-K09-1-22

Forventet sagsgang

SO, Seniorrådet

Anledning

I henhold til § 15 i Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne af 22. november 2019, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for. Status på magtanvendelser i 2021 forelægges til politisk behandling.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om årsberetning om magtanvendelser på ældreområdet i 2021 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Pr. 1. januar 2020 trådte nye regler for magtanvendelse i serviceloven ikraft, hvilket det tidligere Udvalg for Sundhed og Omsorg blev orienteret om på udvalgsrådet i februar 2020.

I denne sag gives en årsstatus for 2021 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne på ældreområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Social og Omsorg videre til orientering i Seniorrådet.

I servicelovens kap. 24 er magtanvendelsesreglerne beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for borger med demens:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofseler §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer §136 c
- Fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd §136 d
- Flytning uden samtykke §129, §129 a eller §136 f
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)

Følgende tabel viser et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for ældreområdet fordelt på typen af magtanvendelse, tilbud og hvor mange borgere, der har været anvendt magt overfor.

§	Antal magtanvendelser	Fordelt på antal borgere	På hvilken institution er magtanvendelsen foregået?
---	-----------------------	--------------------------	---

Akut fastholdelse og let føren §124 d	5	1	Als Hjemmepleje
Anvendelse af stofseler §128 (Forhåndsgodkendelse)	4	2	<ul style="list-style-type: none"> • Plejecenter de Gamles Gård • Als Hjemmepleje
Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne-situationer §136 c	5	3	<ul style="list-style-type: none"> • Demenscenter Skovgården • Plejecenter de Gamles Gård • Plejecentret Myhlenbergparken
Flytning uden samtykke §129, §129 a og §136 f	4	4	<ul style="list-style-type: none"> • Demenscenter Skovgården • Plejecenter i anden kommune
I alt på ældre området	18		

Samlet set er der i 2021 indberettet 18 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 10 borgere på tre af plejecentrene i Mariagerfjord Kommune samt i hjemmeplejen. Godt halvdelen af magtanvendelserne (56%) er foretaget ud fra §136 c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituation eller §124 d Akut fastholdelse og let føren.

Sammenlignet med antallet af magtanvendelser for 2020 er der sket et fald fra 37 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 16 borgere til 18 tilfælde fordelt på 10 borgere i 2021.

Antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at iværksætte magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Noget af forklaringen på nedgangen i antallet af magtanvendelser fra 2020 – 2021 kan skyldes en større bevågenhed fra lederne i forhold til, hvordan der arbejdes med magtanvendelse – dels ud fra den reviderede instruks om magtanvendelse fra foråret 2020, men også ud fra en større bevidsthed blandt medarbejderne omkring hvilke situationer, der er behov for forebyggelse og hvilke situationer, der er tale om magtanvendelse.

Et andet forhold, der også kan have haft indflydelse på nedgangen i magtanvendelser er, at de ældre borgere i langt højere grad har opholdt sig i egen bolig og i egen boenhed på plejecentret under perioden med meget høj smitte af Covid19. Dermed har de ældre borgere været mindre udsat for stimuli, hvilket kan have haft en betydning for deres adfærd.

Desuden er der med Demenskorpsset og musikterapi på Demenscenter Skovgården også sat fokus den pædagogiske tilgang omkring borgere med demens og ikke mindst skabt mulighed for hurtig adgang til viden og rådgivning. Demenskorpsset og demenskonsulenterne har til opgave at stå til rådighed for personalet på de øvrige plejecentre eller hjemmeplejen, hvis der opstår en særlig udfordring i forhold til en borger med demens, herunder udadreagerende adfærd. På plejecentrene er der et fortsat fokus på den pædagogiske metode som faglig tilgang til beboere med udadreagerende adfærd.

Der arbejdes løbende på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum. Der er generelt stort fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken til de nødvendige aktiviteter, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået.

Særligt på demensområdet har man fokus på at finde alternative løsninger, idet en enkelt borger kan komme til at stå for et betydeligt antal magtanvendelser. Dog skal det påpeges, at der altid kan opstå problematikker, som nødvendiggør anvendelse af magt. I nogle hygiejnesituationer vil en manglende indgriben fra ansattes side eksempelvis være udtryk for omsorgssvigt, ligesom magtanvendelse kan være en nødvendighed af hensyn til ansattes eller andre borgers sikkerhed.

Der er fortsat stor opmærksomhed på området omkring brug af magt overfor borgere inden for ældre området. I efterår 2022 vil der være fokus på fortsat at arbejde med instruksen om magtanvendelse. Samtidig vil der også være fokus på, at alle medarbejdere på ældre området gennemfører et E-learning modul om magtanvendelse for på den måde at sikre en høj faglig viden blandt personalet.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 54: Orientering

00.01.00-G01-62-20

Forventet sagsgang

SO

Sagsfremstilling

1. Besparelser på diætistområdet
2. Opfølgning på Temadag
3. Opfølgning på besøgsrunde
4. Orientering om personsag
5. Orientering om en undersøgelse på ældreområdet, hvor deltidsansatte medarbejder er blevet spurgt om de ønsker at gå op i tid.
6. Status på tilmeldinger til Social- og Sundhedspolitisk Forum d. 24. - 25. maj i Aalborg.
7. Årsrulleplan 2022

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

På baggrund af drøftelse omkring aktindsigt vedrørende Kanstrupgaard Forsorgshjem ønsker udvalget, at administrationen udarbejder udkast til skrivelse fra Udvalget for Sundhed og Omsorg, der kan bruges til at henlede til national opmærksomhed i relation til problemstilling omkring efterforsorg og udflytning af borgere fra forsorgshjem til nærområde og de deraf afledte kommunaløkonomiske konsekvenser.

På baggrund af spørgsmål fra udvalgsmedlem blev der givet en kort orientering omkring visitationsstatus for borgerne på Hobro Fripleshjem.

Bilag

Årsrulleplan Udvalget for Sundhed og Omsorg_2022 (Maj 2022)

Tilbud om op i tid til deltidsansatte sosu-medarbejdere, Mariagerfjord Kommune 2022

Punkt 55: Eventuelt

00.01.00-G01-62-20

Forventet sagsgang

SO

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Punkt 56: Underskriftsark

00.22.00-P35-11-21

Forventet sagsgang

SO

Beslutning

Godkendt.